

Környezetvédelmi Program

Jászladány Nagyközség

**(egységes szerkezetben a 330/2016. (XI. 24.) számú
képviselő-testületi határozat alapján)**

**316/2008. (XII. 04.) számú
képviselő-testületi határozattal jóváhagyva**

**292/2010. (IX. 14.) számú
képviselő-testületi határozattal módosítva**

**323/2014. (XII. 11.) számú
képviselő-testületi határozattal módosítva**

**330/2016. (XI. 24.) számú
képviselő-testületi határozattal módosítva**

**...../2018. (XI.22.) számú
képviselő-testületi határozattal módosítva**

1. A jelenlegi környezeti helyzet elemeinek ismertetése	5
1.1. A település területhasználatának főbb jellemzői	5
1.2. Levegő	7
1.3. Vizek állapota	14
1.3.1. A település vízföldtani és ivóvíz-beszerzési adottságai	14
1.3.2. Érintett tervezési egység, víztest vízgyűjtő terület megadása	15
1.3.3. A település érzékenységi és kockázati besorolása	15
1.3.4. Felszíni vizekkel kapcsolatos problémák	15
1.3.4.1. Minőségi problémák (kémiai, ökológiai)	15
1.3.4.2. Mennyiségi problémák	16
1.3.4.3. Problémák kiváltó oka és lehetséges megoldások, intézkedések	16
1.3.5. Felszín alatti vizekkel kapcsolatos problémák	17
1.3.5.1. Minőségi problémák (szennyezés, havária)	17
1.3.5.2. Mennyiségi problémák	18
1.3.5.3. Problémák kiváltó oka és lehetséges megoldásuk, intézkedések	18
1.3.6. Vízbázis védelem	18
1.3.6.1. Sérülékeny üzemelő vagy távlati vízbázis a településen (<i>felszíni, felszín alatti</i>)	18
1.3.6.2. Védősávok, védőterületek, ezekkel kapcsolatos előírások	18
1.3.7. Ivóvíz	18
1.3.7.1. A település ivóvíz ellátása	18
1.3.7.2. Az ivóvíz minősége, problémák megadása	19
1.3.7.3. Megoldási lehetőségek, ehhez kapcsolódó pályázat	19
1.3.8. Szennyvízelvezetés- és tisztítás	19
1.3.9. Belterületi csapadékvíz elvezetés	20
1.3.10. Külterületi vízrendezés	20
1.3.10.1. Vízrendezés megléte, állapota	20
1.3.10.2. Melioráció	20
1.3.10.3. Problémák, megoldási lehetőségek, ehhez kapcsolódó pályázat	20
1.3.11. Árvízvédelem, folyószabályozás	20
1.4. Zaj- és rezgésvédelem	21
1.5. Hulladékkezelés	23
1.6. Települési környezet tisztaság	27
1.7. Zöldfelület gazdálkodás	28
1.8. Természetvédelem	28
1.9. Környezeti nevelés	29
2. A környezet igénybevétele következményeinek előrejelzése	31
3. A környezeti következmények értékelése, az elfogadható változatok meghatározása	32
4. Önállóan kezelt hatótényezőkhez rendelt rövidtávú feladatok meghatározása	32
4.1. Települési környezet tisztasága	32
4.2. Csapadékvíz elvezetés	32
4.3. Szennyvízkezelés, elhelyezés, - ártalmatlanítás	33
4.4. Hulladékkezelés	33
4.5. Légszennyezés elleni védekezés	33
4.6. Közlekedésszervezés	34
4.7. Ivóvízellátás	34
4.8. Zöldterület gazdálkodás	34
4.9. Természetvédelem	34
4.10. Környezeti nevelés	35
4.11. Hulladékudvar üzemeltetése, szelektív hulladékgyűjtés szorgalmazása	35

Bevezetés

A magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait a környezet védelmének általános szabályairól szóló módosított 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban Kt.) határozza meg, mely kiemelt jelentőséget tulajdonít az ember és környezete harmonikus kapcsolata kialakításának, valamint a fenntartható fejlődés környezeti feltételei biztosításának.

A környezetvédelmi tervezés megalapozásához a törvény előírja az Országgyűlés által jóváhagyandó és 6 évente magújítandó Nemzeti Környezetvédelmi Program (a továbbiakban NKP) kidolgozását és ezzel összhangban helyi környezetvédelmi programok készítését.

Ez a környezetvédelmi program, az alábbi dokumentumok figyelembe vétele mellett került megfogalmazásra:

- A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
- A környezetvédelméről szóló többször módosított 1995. évi LIII. törvény,
- A természetvédelméről szóló többször módosított 1996. évi LIII. törvény,
- A Nemzeti Környezetvédelmi Program (2009-2014) elfogadott 96/2009. (XII. 9.) OGY határozata,
- A 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2019 szakpolitikai stratégia tervezet
- Az Észak-alföldi Régió Környezetvédelmi Programja az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség megbízásából, az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Munkabizottságának 1/2002. (II. 26.) számú határozata

A program készítésekor a környezetvédelmi törvény Kt. 47. §-ában meghatározott elemek lettek vizsgálva:

- a) Települési környezet tisztaság,
- b) Csapadékvíz elvezetés
- c) Szennyvíztisztítás-, kezelés,
- d) Hulladékkezelés,
- e) Zaj-, rezgés és légszennyezés elleni védekezés,
- f) Közlekedésszervezés,
- g) Ivóvíz ellátás,
- h) Zöldterület gazdálkodás,
- i) Természetvédelem,
- j) Környezeti nevelés.

A program végrehajtását kétévenként felül kell vizsgálni. Erre szükség van az esetleges rövid és középtávú feladatok korrekciója miatt, hiszen azok megvalósítása jelentős mértékben külső tényezőktől függ. Itt feltétlen meg kell jegyezni, hogy az állami szerepvállalás nélkülözhetetlen, de nem garantálható.

Napjaink fő problémája a pazarló energiafelhasználás és a vészesen fogyó energiatartalékok mellett a természeti környezet rombolása, életfeltételeink romlása, és az éghajlatváltozás.

Az EU országai szigorú programokat léptettek életbe a környezetvédelmi intézkedések révén. Az elméleti szinten jelentkező elhatározások és programok, azonban nem vezetnek egyedül sikerre, hiszen azokat, gyakorlati megvalósításokkal kellene érvényesíteni és végrehajtani.

Az intézkedések lényege a fenntartható fejlődés előmozdítása, biztosítása, mely olyan fejlődést jelent, ami lehetővé teszi a jövő generációi számára, hogy életfeltételeik biztosítottak legyenek, életminőségük jobb legyen. Tehát a fenntartható fejlődés magában foglalja a környezet minőségének védelmét és javítását, a Föld kapacitásainak, természeti erőforrásainak védelmét. Ezért van szükség a környezetvédelmi programban foglalt intézkedésekre, és a rögzített célok elérésére

Az önkormányzatok egyik legfontosabb feladata a települési környezet fenntartása, karbantartása, fejlesztése, védelme. Az önkormányzatnak gondoskodni kell a környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról. Továbbá a környezetvédelmi programban meghatározott feladatokat a rendezési tervek jóváhagyása során is figyelembe kell venni, azaz a rendezési terv tartalmát is behatárolja.

A feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi fedezet elsődleges forrása a települési költségvetés, de pályázati úton jelentős források biztosíthatók (pl.: ROP, KEOP). Egyes feladatok megvalósítása nem pénzt, csupán egy kis emberi odafigyelést, felelősségteljes magatartást, gondolkodást kíván.

A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos EU program szerint, a helyi hatóságok és önkormányzatok az alábbi területeken játszhatnak döntő szerepet:

- területi tervezés-rendezési tervek (pl.: település szerkezet, ipari parkok kialakítása, szállítási hatékonyság számítása)*
- infrastruktúra fejlesztés (pl.: utak, víz, szennyvíz-tervezés)*
- gazdaság fejlesztés (pl.: új ipari üzemek telepítése, meglévők fejlesztése)*
- hulladékgazdálkodás (pl.: megelőzés, újrahasznosítás, ártalmatlanítás)*
- közlekedés(pl.: helyi forgalomszabályozások, tömegközlekedés)*
- lakosság tájékoztatása, környezeti nevelés (pl.: állampolgárok környezeti információkhoz való hozzáféréseinek joga, környezettudatos magatartás kialakítása, akciók szervezése).*

A településlakók bevonása, támogatásuk megszerzése, aktív részvétele nélkül nem lehetnek sikeresek a környezetvédelmi intézkedések, és nem biztosítható a település környezetminőségének javulása.

SWOT Analízis:

A település erősségei:

- Jó termőtalaj gabonának, hagymának*
- Termálvíz*

A település gyengeségei:

- Ma már nem termelnek hagymát.*
- Termálvíz nincs bevizsgálva*

- Autóbusz és vasúti közlekedés
- Rekultivált hulladéklerakó
- Ipari, mezőgazdasági munkalehetőség

Lehetőségek

- Ipari park kialakítása
- Gyógyfürdő megépítése
- Falusi turizmus

- Közlekedési légszennyezés
- Illegális hulladéklerakás
- Szakképzetlen munkaerő

Veszélyek

- Lesz-e betelepülő az ipari parkba
- Talajszennyezés lehetősége
- Emberekre veszélyes légszennyezés

A későbbiekben látjuk, hogy a fent meghatározottak közül már több területen történt előrelépés, a környezetvédelmi program 2008. évi elfogadása óta, megkezdődött ill. folyamatban van a problémák felszámolása, a megoldások előkészítése. A végrehajtás hosszú távú, állandóan új feladatokat kíván, de a törekvési szándék megvan. Az elmúlt két évben történtek bemutatására a környezetvédelmi program felülvizsgálatában kerül sor.

A vizsgált területek az alábbiak: levegőtisztaság védelem, vizek védelme, hulladékgazdálkodás (szilárd és folyékony hulladékkezelés, szennyvíz kezelés), települési környezet védelme (zöldfelületek, épített környezet), természet és tájvédelem, környezeti nevelés.

1. A jelenlegi környezeti helyzet elemeinek ismertetése

Általánosságban hazánkra, de globálisan is elmondható, hogy míg a környezetvédelem eszközszerkezete és jelentősége szemmel láthatóan növekszik, addig magáról a környezet állapotáról ugyan ez nem mondható el.

A település területén veszélyes üzem nincs, környezetvédelmi szempontból kiemelkedően veszélyes tevékenységet nem folytatnak. Mindazonáltal vannak környezeti szempontból káros vonatkozások a településen, melyen változtatni szükséges.

1.1. A település területhasználatának főbb jellemzői

A parlagterületek aránya csekélynek mondható. A vetésszerkezetben a különböző gabonafélék dominálnak, továbbá a hagyma, a napraforgó és a kukorica. Nem jellemző a biodiverzitás fenntartásának igénye, és a táji és termőhelyi alkalmazkodás, valamint a környezet- és tájgazdálkodás sem.

Földrészlet statisztika – művelési áganként (Forrás: Takarnet 2008)						
művelési ág	Föld-részletek száma	Alrész-letek száma	összes alrészlet terület (m ²)	legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)

erdő	150	162	2.405.973	400	262.748	14.852
gyep (legelő)	78	121	1.440.473	311	182.636	11.905
gyep (rét)	2	2	6.190	1.880	4.310	3.095
gyümölcsös	1	1	2.343	2.343	2.343	2.343
kivett	3.647	3.682	9.941.581	20	140.616	2.702
nádas	2	2	10.417	2.409	8.008	5.209
szántó	1.552	2.968	78.924.417	315	432.424	26.592

Földrészlet statisztika – művelési áganként (Forrás: Takarnet 2016)						
művelési ág	Föld-részletek száma	Alrész-letek száma	összes alrészlet terület (m ²)	legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)
erdő	150	162	2.405.973	400	262.748	14.852
gyep (legelő)	72	112	1.002.327	311	182.636	8949
gyep (rét)	2	2	6.190	1.880	4.310	3.095
gyümölcsös	1	1	2.343	2.343	2.343	2.343
kivett	3.647	3.682	9.941.581	20	140.616	2.702
nádas	2	2	10.417	2.409	8.008	5.209
szántó	1.558	2.977	79.362,563	315	432.424	26.659

A közigazgatási területhez tartozó külterületi földek többnyire művelésre kiválóan alkalmasak, jelentős részük (85,2%) szántóként funkcionál. A talajpusztulás veszélye azonban fennáll, hiszen vízerózióval és deflációval is érintett a nem megfelelő talajművelési eljárások alkalmazása, illetve a mezővédő erdősávok hiánya következtében. A talajok savanyodása is fokozódott az elmúlt néhány évtizedben a szakszerűtlen műtrágyázás és a kellő mértékű talajjavítás elmaradása miatt.

Az aszály és a belvíz egyaránt veszélyezteti a mezőgazdasági földeket, a nem megfelelő vízgazdálkodás, a belvíz elvezetési problémák következményeként. A tájképet befolyásolja a vetésszerkezet egyszerűsödése, a specializált gazdasági formák, a monokultúrák elterjedése, egyes helyeken a művelés felhagyása.

A helyi erdősültség alacsony fokú (2,6%) megyei és országos viszonylatban is, ez hatással van a település környezeti viszonyaira is, mint levegőtisztaság, szélintenzitás, vízállásos területek stb.

A járszágra jellemző tanyák jelenléte a településen kevésbé jellemző, jelenleg 2 külterületi lakott terület létezik, azonban a magasabb szintű programok a tanyásodás bővítését, fejlesztését szorgalmazzák, így hosszú távon azok növekedésével is lehet számolni.

Ezek a különböző szabályozásoktól függően lehetnek a természeti környezetre pozitív és negatív hatással egyaránt, hiszen a terület művelése, állattartásos legeltetése következtében nem marad paragon a földterület, ugyanakkor az emberi jelenlét számos infrastrukturális (útkapcsolatok, közművek), hulladékgazdálkodási (folyékony és szilárd) problémával együtt jár.

A belterület tekintetében jelentős szennyező tevékenységet folytató üzem, telep nem működik. A bel-területen megjelenő környezetvédelmi problémák közül kiemelkedik a központi területen keresztül haladó utak (3226. sz. és 3227. sz. út) levegőszennyezése, továbbá a központi aprózott telkeken tartott állatok jelenléte.

A tartalék lakóterületek számára biztosított földek egy része vízállásos terület, melyekre fokozott figyelmet kell fordítani.

A belterület határához közel halad a vasútvonal, melynek zaj-terhelése a lakók számára gondot okozhat.

1.2. Levegő

A levegőtisztaság határértékeire, illetve a levegőszennyezettség által veszélyeztetett területek a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet értelmében Jászládány a „10”-es zónába tartozik.

	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	Szilárd (PM ₁₀)	Benzol
10. zóna	F	F	F	E	F

E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Kén-dioxid	Egészségügyi szempontú vizsgálat	Ökológiai szempontú vizsgálat
Felső vizsgálati küszöbérték	A 24 órás határérték 60%-a ($75\mu\text{g}/\text{m}^3$, naptári évenként 3-nál többször nem lehet túllépni)	A téli határérték 60%-a ($12\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Alsó vizsgálati küszöbérték	A 24 órás határérték 40%-a ($55\mu\text{g}/\text{m}^3$, naptári évenként 3-nál többször nem lehet túllépni)	A téli határérték 40%-a ($8\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Nitrogén-dioxid	Órás egészségügyi határérték (NO ₂)	Éves egészségügyi határérték (NO ₂)	Éves ökológiai határérték (NO _x)
Felső vizsgálati küszöbérték	A határérték 70%-a ($70\mu\text{g}/\text{m}^3$, nap-tári évenként 18-nál többször nem lehet túllépni)	A határérték 80%-a ($32\mu\text{g}/\text{m}^3$)	A határérték 80%-a ($24\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Alsó vizsgálati küszöbérték	A határérték 50%-a (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, nap-tári évenként 18-nál többször nem lehet túllépni)	A határérték 65%-a (26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)	A határérték 65%-a (19,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
-----------------------------	---	---	---

Szálló por (PM_{10})	24 órás átlag	Éves átlag
Felső vizsgálati küszöbérték	A határérték 60%-a (30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, naptári évenként 7-nél többször nem lehet túllépni)	14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Alsó vizsgálati küszöbérték	A határérték 40%-a (20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, naptári évenként 7-nél többször nem lehet túllépni)	10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

** PM_{10} : a szálló por azon frakciója, amelynek legalább 50%-a a 10 μm -es vagy annál kisebb mérettartományba esik a szelektív szűrőn történő leválasztásakor.*

Ólom	Éves átlag
Felső vizsgálati küszöbérték	A határérték 70%-a (0,21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Alsó vizsgálati küszöbérték	A határérték 50%-a (0,15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Szén-monoxid	Éves átlag
Felső vizsgálati küszöbérték	A határérték 70%-a (3,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Alsó vizsgálati küszöbérték	A határérték 50%-a (2,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Benzol	Éves átlag
Felső vizsgálati küszöbérték	A határérték 70%-a (3,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Alsó vizsgálati küszöbérték	A határérték 50%-a (2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

A levegőterhelés a településen az alábbi összetevőkből származik:

- pontforrás: épületből (lakóházból, intézményekből) eredő;
- vonalforrás: közlekedésből származó;
- területi forrás: építkezési beruházásokból, nagyobb területen üzemelő gazdasági létesítményekből származó.

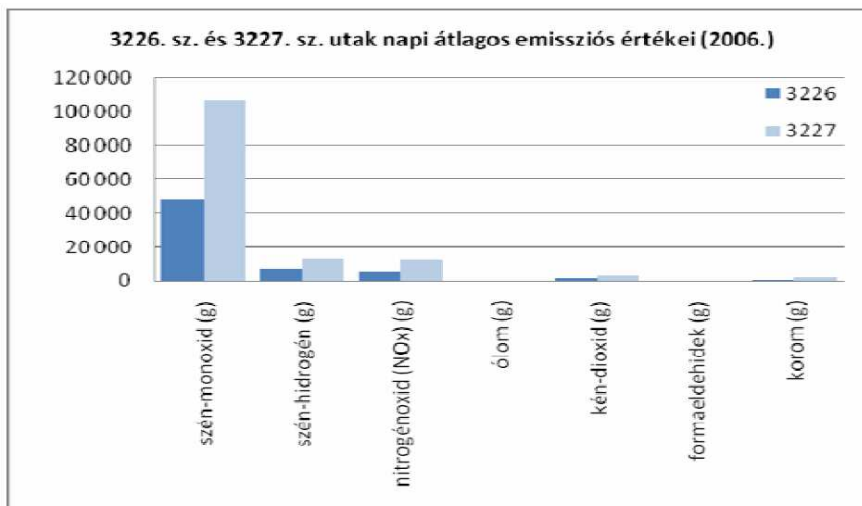
A lakóházakból és ingatlanokból a gázhálózatra történt rácsatlakozások eredményeként némileg csökkent a káros anyag kibocsátás a fűtési időszakban, azonban az emelkedő gázárak miatt egyre többen használnak kályhát, kandallót. A tavaszi-őszi időszakban a kertés házaknál keletkező kerti hulladék égetése is időszakos terhelésként jelentkezik, azonban ezek mértékének számszerűsítése random jellegük miatt nehézkes.

A közlekedésből eredő kibocsátások a forgalomszámlálási adatok, illetve fajlagos emissziós értékek alapján kalkulálható:

3226. sz. út (2006.)	szén- monoxid (g/km)	szén- hidrogén (g/km)	nitrogénoxid (NOx) (g/km)	ólom (g/km)	kén- dioxid (g/km)	formaldehi- dek* (g/km)	korom (g/km)
személygépjármű	13 654,9	2 175,1	852,2	8,9	24,2	15,1	0,0
autóbusz	209,6	5,4	229,8	0,1	38,7	2,4	19,9
tehergépjármű	3 410,4	70,1	883,9	1,1	324,8	13,2	197,4
50 km/h	17 274,9	2 250,6	1 966,0	10,1	387,7	30,7	217,3

3227. sz. út (2006.)	szén- monoxid (g/km)	szén- hidrogén (g/km)	nitrogénoxid (NOx) (g/km)	ólom (g/km)	kén- dioxid (g/km)	formaldehi- dek* (g/km)	korom (g/km)
személygépjármű	34 480,8	5 492,5	2 152,0	22,5	61,0	38,2	0,0
autóbusz	266,0	6,9	291,7	0,1	49,2	3,0	25,3
tehergépjármű	12 112,8	248,8	3 139,4	4,0	1 153,6	46,9	701,2
50 km/h	46 859,6	5 748,3	5 583,2	26,6	1 263,8	88,1	726,5

* Formaldehid: mérgező, rákkeltő hatású. Nagy mennyiségben a szem irritációját, a nyálkahártyák égető érzését, asztmás embereknél a tünetek erősödését, fulladást, valamint fejfájást okozhat (Forrás: Symptoms of Low-Level Formaldehyde Exposures, Health Canada).

Az ábra a település számozott útjainak napi átlagos emissziós értékeit összetétel szerint mutatja 2006. évi forgalomszámlálási adatok alapján, az összes motoros járműre vonatkozóan.

Látható, hogy a szén-monoxidterhelés a legjelentősebb, különösen a 3227. sz. út esetében. Az ólommentes benzinek megjelenésével az ólom-terhelés jelentősen visszaesett, de kis mértékben még mindig jelen van.

Általános megállapítások

Gondot jelent a szálló por koncentráció, ez elsősorban a nem megfelelően kiépített utak környezetében jelentkezik és a szél irányától és intenzitásától függően a lakosság szélesebb rétegeinek is megnehezítheti az életét. Az utak burkolásával, rendszeres tisztításával a szálló por aránya jelentősen csökkenthető. A korom kibocsátás legnagyobb hányada közlekedési eredetű, illetve fűtési időszakban a háztartások bocsátják ki. Az ózon szennyezettség a közlekedés eredetű nitrogén-oxidokból és a levegő oxigénjéből keletkezik a nap ultraibolya sugárzása hatására, ezért a koncentráció a tavaszi és nyári, illetve kora őszi hónapokban nagyobb.

A sűrűn lakott központi belterületen tartott jószágok tartásból eredő bűz a szomszédok számára problémát jelent, a település a helyi rendeletekkel próbálja „kiszorítani” a központból az állattartást.

Napjainkban egyre többet emlegetett probléma a légkondicionálók tisztításának hiányában bekövetkező egészségkárosodás, éppen ezért az üzletekben, intézményekben és munkahelyeken üzemeltetett légkondicionálók rendszeres tisztításáról gondoskodni kell.

Jászladány Nagyközség környezeti levegő minősége 2017-2018. évben

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya elkészítette a levegőtisztaság-védelmi térképét. Az értékelés az immissziós mintavevő berendezéssel vett minták mérési eredményei alapján készült - nitrogén-dioxid, kén-dioxid és ülepedő por - szennyezőkre a hatályos határértékek alapján.

Sajnos napjainkban romlott a levegő minősége, leginkább a lakossági fűtésből eredően, ugyanis a gáz helyett sokan visszatértek a hagyományos tüzelési módokhoz. (fa, szén, egyéb ház körüli hulladék)

Sajnos a szabadban történő hulladékégetés is sűrűn előfordul az őszi időszakban. A közlekedés okozta légszennyezés a másik gócpont, amin szintén javítani szükséges.

Összesített éves nitrogén-dioxid ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) értékelés

NO₂	2016.	2017.	2018. 08. 31.
átlag	54	60	52
<i>Határérték/év</i>	44	42	40
<i>24 órás határérték átlépés db</i>	60	43	41
Minősítés/év	szennyezett	szennyezett	*szennyezett

Ülepedő por értékelés [g/(m²*30nap)]

Ülepedő por	2016.	2017.	2018. 08. 31.
Január	14,7	7,6	3,4
Február	11,5	13,2	8,0
Március	25,2	28,0	2,4
Április	10,5	9,7	17,2
Május	22,9	12,6	10,6
Június	30,1	31,8	12,4
Július	17,2	33,6	25,1
Augusztus	7,5	31,4	14,1
Szeptember	0,5	12,1	
Október	36,2	19,6	
november	51,1	13,1	
december	1,4	2,7	
Éves átlag	19	18	16,65
Határérték/hó	16		
határérték átlépés db/hó	5	5	
Határérték/év	10		
Minősítés/év	szennyezett	szennyezett	

Összesített légszennyezettségi index:
(megállapítása mindig a legkedvezőtlenebb minőségi kategóriájú komponens szerinti)

Index	2016.	2017.	2018. 08. 31.
	szennyezett	szennyezett	*szennyezett

2017. és 2018. évre az értékelés, a többször módosított 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet és a 49/2006. (XII.27.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben megadott egészségügyi határértékek, valamint a Légszennyezettségi Index figyelembe vételével készült.

2018. évre a minősítés még csak tájékoztató jellegű az adatérvényesség (<90%) miatt.

Kiemelt önkormányzati feladatok a levegőtisztaság védelem érdekében:

- közlekedés okozta légszennyezés csökkentése, közlekedés szabályozása, átmenő forgalom csökkentése,

- *településen belül, a nehéz-gépjármű forgalmat bonyolító közutak kijelölése,*
- *minden önkormányzati út szilárd burkolattal történő ellátása,*
- *parlagfű és egyéb allergén gyomnövények elleni védekezés fokozása,*
- *zöldfelületek minőségének javítása, mennyiségének növelése*
- *zöldhulladék égetés és a kommunális hulladék égetés visszaszorítása*

**Levegővédelmi szempontból adatközlésre, jelentésre kötelezett telephelyek
és éves kibocsátásainak összesítője**

Üzemeltető	Telephely	Telephely címe	Forrás neve	Magasság (m)	Szennyező anyag	Éves kibocsátás (kg/év)
Jász – Föld Zrt.	Paróczai sertéstelep	külterület	Malacnevelő OTM-160 kéménye	5	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	0,000
					Szén-monoxid	1,770
					Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	123,351
					Szilárd anyag	0,000
	II. számú géptelep	külterület	magtisztító K 525/IV. porciklon	5	Szén-dioxid	149183
					Szilárd anyag	1,371
					Szilárd anyag	2,213
					Szilárd anyag	1,960
T-Plasztik Kft.	Műanyag és gumifeldolgozó	Tisza utca 4.	vulkanizáló műhely elszívó ventilátor kürtője	10	Szilárd anyag	68,519
					Sósav és egyéb szervesetlen gáznemű klór vegyületek, kivéve klór és cián-klór HCl-ként.	2,428
			Hengerszék elszívójának kürtője	10	Szilárd anyag	111,952
					Sósav és egyéb szervesetlen gáznemű klór vegyületek, kivéve klór és cián-klór HCl-ként.	0,183
			Műanyag fröccsöntő-gép elszívó kürtője	7	Toluol	0,189
					Xilolok	0,134
					Etil-benzol	0,189
					Formaldehid	0,010
			Gumi-fröccsöntő gépek elszívó kürtője	7	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	3,315
					Kén-dioxid (specifikus)	0,000
					Xilolok	0,171
					Etil-acetát /ecetsav-észter, ecetsav-etil-észter/	0,137
					Butil-acetát /ecetsav-butil-észter/	0,128
					Izo-butil-acetát	0,034
					Paraffin-szénhidrogének C9-től	23,806

1.3. Vizek állapota

1.3.1. A település vízföldtani és ivóvíz-beszerezési adottságai

A Jászsági-süllyedék középső részén, 85-89 mBf magasságú, folyóvízi iszappal és agyaggal borított felszínű térségben elterülő település aljzatát több, szórtan elterülő hévízkút geofizikai szelvénye alapján évtizedek óta jól ismerjük.

A 80-100 évvel ezelőtt a vízellátást 50-80 m, illetve 320-400 m, mélységű egyedi kutak segítségével próbálták megoldani, lényegében csekély sikerrel.

Az 1962-ben a közeli állattartó telepen - szorult vízellátási helyzetbe kerülve - 830 m-ig fúrtak le, először tárva fel itt a 716 m alatti vastag felső-pannon homokokat. A kapott 1080 l/p max. hozam megváltoztatta a későbbi vízkutatások célpontját, és bár a feltárt vizek minősége igen kedvezőtlen volt (magas vas-, ammónia-, metángáz tartalom és magas hőmérséklet), a későbbiekben nem is telepítettek a felsőbb rétegekre kutat.

A felső-pannon homoktározók védettsége kiváló, hiszen a fedőjüket több száz méternyi levantei tarkaagyagos összlet alkotja, erre pedig 420-430 méternyi pleisztocén rétegsorozat települ.

Az átlagosan 331-427 m közé eső alsó-pleisztocén első két süllyedési fázisában kúttelepítésre is alkalmas aprószemcsés homokok képződtek, de mivel szállítójuk - az Ős-Duna egyik ága itt már csak csekély hordalékszállító képességgel rendelkezett, az oldalirányú utánpótlódási képességük igen gyenge. (Kinyerhető hozamok: 200-350 l/p max.)

Az innen kitermelt víz nagyon vasas, ammóniás, mangános, de magas a nátrium és az összes oldott anyag tartalom is, némileg határérték feletti a metán mennyisége.

Az utolsó süllyedési szakasz már finomhomok betelepüléses iszap, termeltetésre alkalmatlan.

Az átlagosan 146-331 m közötti középső-pleisztocén összlet teljes egészében ilyen finomhomok csíkos agyagsorozatból áll, jelezve, hogy az Ős-Duna ág már eltávozott innen, helyét a kis vízhozamú északi folyók vették át.

Ugyanez a helyzet a kb. 0-146 m közötti felső-pleisztocénben is, ahol az első két süllyedés anyaga kőzetliszt csíkos agyag az utolsó kettő, pedig már kúttelepítésre is alkalmas homokokat tartalmaz, melyek valószínűleg Ős-Zagyva eredetűek (max. hozamok: 570-650 l/p körül).

Az ezekre telepített ivóvízes kutak vize igen magas vas-, mangán-, ammónia-, metántartalmú, esetenként az arzén is határérték feletti.

A felső-pannon homokokra telepített vízműkutakban a 25-30 évnyi szintsüllyedések mértéke -6-8 m körüli, ez termelési gondot nem okoz.

A rétegvizek védettségét fokozza az a finomszemcsés homokréteg, ami változóan 5-9 m-ig húzódik le, az esetlegesen lejutó szennyeződések megrekeszti, és oldalirányban vezeti el.

1.3.2. Érintett tervezési egység, víztest vízgyűjtő terület megadása

	belterület tekintetében	külsőterület tekintetében
Érintett KÖTIVIZIG működési terület	KÖTIVIZIG	KÖTIVIZIG
Vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegység (kódja, neve)	2-9 Hevesi sík	2-9 Hevesi sík 2-10 Zagyva
Felszíni víztest, ill. víztest vízgyűjtő (kódja, neve)	AEP804 Millér-csatorna	AEP804 Millér-csatorna AEQ140 Zagyva alsó
Felszín alatti víztest (kódja, neve)	pt.2.2 Észak-Alföld sp.2.10.2 Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy p.2.10.2 Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	pt.2.2 Észak-Alföld sp.2.10.2 Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy sp.2.9.2 Jászság, Nagykunság p.2.10.2 Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy p.2.9.2 Jászság, Nagykunság

1.3.3. A település érzékenységi és kockázati besorolása

Település felszín alatti víz szempontjából történ érzékenységi besorolása (219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet és 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet)	Érzékeny
Település nitrát-érzékenységi besorolása (27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet)	Nem nitrátérzékeny
Település árvízi kockázat szerinti besorolása (18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM rendelet)	Közepesen veszélyeztetett
Település belvízi kockázat szerinti besorolása (PBI)	Erősen belvív-veszélyeztetett

1.3.4. Felszíni vizekkel kapcsolatos problémák

1.3.4.1. Minőségi problémák (kémiai, ökológiai)

Millér-csatorna

A mintavételi hely a Szolnok - Csataszög közötti közúti hídnál (0+600 tkm) található. A víztest a vizsgált kémiai paraméterek alapján jó ökológiai potenciálúnak tekinthető.

A makrofita vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a makrovegetáció állapota kedvező, annak ellenére, hogy a növényesedés mértéke az utóbbi években nőtt. Emellett némi átalakulás is végbement a fajok dominanciaviszonyaiban.

Néhány faj, mint pl. a vidra keserűfű, vagy a virágkaka gyakorisága jelentősen visszaszorult és helyüket más fajok foglalták el. A korábban szórványosan előforduló érdes tócsagaz és sulyom mára tömegesen elszaporodott, helyenként szinte tiszta, egyöntetű állományokat alkotva.

Az elegendően széles hullámtér lehetőséget ad zónák kialakulására és kedvező, hogy a karbantartást itt nem feltétlenül az utolsó szál növény kaszálásáig végezték.

A makroszkopikus vízi gerinctelen fauna vizsgálati eredményei alapján, a Millér-csatorna makrofaunája szegényes, alacsony faj és egyedszám-értékeket tapasztaltunk.

Zagyva alsó

A mintavételi helyek a következők:

- a jásztelki közúti hídnál
- az újszászi közúti hídnál

Összességében a víztest ökológiai állapota - a közepesen magas sótartalma és magas foszfortartalma miatt - a vizsgált kémiai paraméterek alapján kifogásolható.

A makroszkopikus vízi gerinctelen fauna vizsgálati eredményei alapján a Zagyva makrogerinctelen faunája a vizsgált mintavételi helyeken faj- és egyedszám tekintetében gazdag volt. A jásztelki mintában több, gyors vízáramlást kedvelő faj került elő, de számos magas szervesanyag-terhelést indikáló fajt is találtunk. Újszásznál nagyobb egyedszámban kerültek elő magas szervesanyag terhelést indikáló fajok.

1.3.4.2. Mennyiségi problémák

Zagyva alsó

A Zagyva folyó vízmennyiségi problémája a szélsőséges vízjárásából adódik. Az idáig Jászteleknél mért 0,8-177 m³/s vízhozam kezelése különböző vízgazdálkodási megoldásokat kíván. A nagyvizes időszak kezelhető a Jásztelki szükségtározó megnyitásával. A folyó kisvízhozamú időszakában, amely egybeesik az öntözési időszakokkal - még a vízfolyás ökológiai vízigénye (0,8 m³/s) is alig biztosított. Ebben az időszakban a mezőgazdasági vízigények kielégítése csak korlátozott mértékben engedélyezhető.

A Zagyva vízgyűjtőterületének vízpótlására a Jászsági öntözőcsatorna meghosszabbítása után nyílik lehetőség.

1.3.4.3. Problémák kiváltó oka és lehetséges megoldásuk, intézkedések

Millér-csatorna: A főcsatorna a Szolnok városi ivóvízkivétel védőterületén éri el a befogadó Tisza folyót (340,200 fkm), ezért különös figyelemmel kísérendő. Kis esésű, lassú vízmozgású, nem időszakos víztest. Kedvező, hogy a csatornába közvetlen szennyvízbevezetés nem történik, meghatározó terhelését a Csátésból kapja (Jászkisér, Jászapáti). Másodlagos befogadója Jászapáti telephelyű térségi

szennyvíztisztító tisztított szennyvizének és a Naszálytej Zrt. jászapáti tejüzemének tisztított ipari szennyvizének.

A Jászapáti Városüzemeltető Kft. üzemeltetésében lévő Tölgyes strandfürdő használtvize, Na-ion (sótartalom) vonatkozásában kibocsátási határérték felett, terhelte - a 25. csatornán keresztül - a Millért, ezért a kibocsátó, felszíni vízszennyezési bírság megfizetésére volt köteles, határérték feletti szervesanyag-, lebegőanyag- és növényi tápanyagtartalom túlterhelés miatt.

A Millér másodlagos befogadója, a Jászkiséri MÁV FKG Kft. által kibocsájtott, valamint Jászkisér Városi Önkormányzat által kibocsájtott, használtvíznek.

A Jászszentandrás Andrástermál Kft. üzemeltetésében lévő strandfürdő használtvizében is, Na-ion kibocsátási határérték túllépés volt mérhető. A használtvizet, a jászszentandrás lecsapoló csatornába vezetik, ami a Csátésen keresztül éri el a Millért.

A csatornát terhelő egyéb igénybevételeknél kiemelt figyelmet érdemel a Palotási kacsafarm szennyvize, mely a Millért közvetlenül érinti. Az adott szakaszokon kimutatható a terhelésből adódó iszaplerakódás, vízminőségi és vízszállítási probléma.

A csatorna igénybevétele többcélú. A csatorna teljes hosszban öntözővizet szállít. Vízellátása a 28. számú és Csátés belvízcsatornákon keresztül történik. A csatorna az év nagy részében öntözővízzel telt, hínárosodásra rendkívül hajlamos.

A Millért bel- és külterületről összegyűjtött csapadékvizek is terhelik. Közvetett vízbevezetéssel Jászszentandrás, Jászapáti, Jászkisér, Jászladány, Besenyszög települések érintettek.

A Millér nyomvonala 1984-ben változott a Besenyszög környéki szakaszon, átmetszést végeztek a lefolyási viszonyok javításának érdekében.

Zagyva alsó

A Zagyva alsó víztestbe csatlakozó szennyező vízfolyások közül ki kell emelni a Városi-Zagyvát, ami Jászberény település tisztított szennyvizét és a város belterületéről összegyűjtött csapadékvizet szállítja. A települési szennyvíztisztító 2006. évben felszíni vízszennyezési bírság megfizetésére volt kötelezett.

A víztest közvetlen befogadója a 2008. évben átadott alattyáni települési szennyvíztisztító kibocsátott tisztított szennyvizének. A Rekettyés csatornán keresztül történik a használtvíz-bevezetés, a jászboldogházi strandfürdőről és az ALURAD ipari szennyvíztisztítóból.

Jásztelek, Alattyán, Jánoshida, Jászsalsószentgyörgy, Szászberek, Újszász, Zagyvarékas települések belterületéről összegyűjtött csapadékvíz közvetlenül, a külterületről összegyűjtött csapadékvíz általában társulati kezelésben lévő - csatornákon keresztül jut a Zagyva folyóba.

1.3.5. Felszín alatti vizekkel kapcsolatos problémák

1.3.5.1. Minőségi problémák (szennyezés, havária)

- A szennyezett terület helyrajzi száma: Jászladány belterület 611 és 619.

Anthrax szennyezettségű terület, földtakarással mentesítve, használati korlátozással (a JNSZM KH Jászberényi Járási Hivatal Járási Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Hivatala XI-I-110/625/020/2013. számú határozata alapján)

- A hulladéklerakó (hrs: 991) rekultiválása megtörtént.

1.3.5.2. Mennyiségi problémák

Jászladányt érintő felszín alatti vizekkel kapcsolatos mennyiségi problémáról információ nem áll rendelkezésre.

1.3.5.3. Problémák kiváltó oka és lehetséges megoldásuk, intézkedések

- A rekultivált hulladéklerakó környezetében monitoring tevékenység folyik.
- Az anthrax fertőzéssel érintett területen a mentesítés megtörtént, vízvédelmi kötelezés nem vált szükségessé, monitoring tevékenység folyik.

1.3.6. Vízbázis védelem

1.3.6.1. Sérülékeny üzemelő vagy távlati vízbázis a településen *(felszíni, felszín alatti)*

A település közigazgatási területén sérülékeny üzemelő, vagy távlati vízbázis nincs.

1.3.6.2. Védősávok, védőterületek, ezekkel kapcsolatos előírások

A település ivóvízbázisának védőidom-védőterület rendszerét meghatározták, a védőidomnak felszíni metszete nincsen. A Zagyva/831 vész. alatt kiadott kijelölő határozat tartalmaz területhasználatra, illetve felszín alatti vízgazdálkodásra vonatkozó korlátozást, illetve tiltást. Jászladány település vízbázis védőidomát, a Közép-Tisza Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2607-3/2008. számú határozatával jelölte ki.

1.3.7. Ivóvíz

1.3.7.1. A település ivóvíz ellátása

A település vízművének üzemeltetője: Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
Az üzemeltető címe: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.

A település vízellátását 2 db üzemelő (760,0 m; 1000,3 m) és 2 db üzemen kívüli (870,0 m; 750,0 m) kút biztosítja, melyek a belterület déli részén lévő vízműtelepen található. Az üzemelő kutak 717-735 m, valamint 924-992 m között felső-pannon korú homokrétegeket állítanak termelésbe. A kutakból 2013-ban kitermelt vízmennyiség összesen 286.370 m³ volt.

1.3.7.2. Az ivóvíz minősége, problémák megadása

A 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet 6. számú melléklete alapján, - az ivóvíz minőségének korábbi problémái - a határérték feletti komponensekkel voltak, amelyek a következők: NH₄⁺ (ammónium szulfát), Fe (vas), Mn (mangán), CH₄ (metán), KOI_{ps} (kálium-hipojidit)

1.3.7.3. Megoldási lehetőségek, ehhez kapcsolódó pályázat

A Jászsági Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás által megvalósításra került a KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0031 azonosító számú „Jászsági ivóvízminőség-javító projekt” megnevezésű fejlesztés. A Jászsági Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás, amelynek településünk is tagja, nyolc jászsági önkormányzat együttműködése alapján jött létre. A projekt kivitelezése során létrejött viziközmű létesítmények műszaki átadás-átvétele 2015. december 22. napján megtörtént. A projekt fenntartási időszakának kezdete: 2016. június 04.

A megoldási lehetőségek másik eleme, az ÉAOP-5.1.2/C Települések korszerűtlen hulladéklerakójának rekultivációja.

A Jászladány Nagyközségi Önkormányzat, mint engedélyes részére, a Jászladány 991 hrsz. alatt lévő, - együtemű rekultivációval, - végleges rétegrenddel lezárt hulladéklerakó elkészült, amelynek utógondozását 2022. június 30-ig kell az önkormányzatnak végeznie.

1.3.8. Szennyvízelvezetés- és tisztítás

A KEOP-1.2.0/09-11-2013-0018 számú „Jászladány Nagyközség szennyvízkezelése” megnevezésű sikeres pályázat alapján, a munkaterület átadása 2014. október 21-én megtörtént. A pályázat tartalma alapján, a település 98 %-ában kiépítésre került a szennyvízhálózat, nyolc db átemelő beépítésével együtt. A szennyvízhálózatba 2281 db ingatlan került bekötésre, 17.372 m szennyvíz vezeték kiépítése történt meg.

A pályázat részeként Jászladány külterületén, a nagyközségtől délnyugatra, a lakott területtől kb. 800 méter távolságra, a 095/26 hrsz-ú ingatlanon megépült a szennyvíztisztító telep is.

A telep tisztító kapacitása 440 m³/nap

A szennyvíztisztító telep kiszolgáló épületeinek 2016. október 12-én kiadásra került, használatba vételi engedélye, míg a telep a vízjogi üzemeltetési engedélyét 2016. október 17-én kapta meg.

1.3.9. Belterületi csapadékvíz elvezetés

A települési csapadékvíz elvezető rendszer típusa: elválasztó, mely nyílt és zárt szakaszokkal működik. A belterületi csapadékvíz befogadói a Dósa-gödör belvíztározó, Szellő-gödör belvíztározó, Velence-gödör belvíztározó, 119. belvízcsatorna.

Megoldási lehetőségek, ehhez kapcsolódó pályázat

Jászládány Nagyközség a csapadékvíz elvezetés hálózatának bővítésére pályázatot nyújtott be. ÉAOP-5.1.2/D_2-09-2009-0026 azonosítószámú pályázat, Települések bel- és külterületi vízrendezése, III. ütem.

A beruházás befejeződött, 5 éves fenntartási kötelezettség terheli az önkormányzatot.

1.3.10. Külterületi vízrendezés

1.3.10.1. Vízrendezés megléte, állapota

A külterületi vizek befogadója egyrészt a 31. sz. belvízcsatorna (kezelője korábban a Jászkeresztúr és vidéke VGT - Vízgazdálkodási Társulás - volt, 2013-tól a KÖTIVIZIG lett), másrészt a Millér-csatorna (kezelője: szintén a KÖTIVIZIG), amelyek jelenleg is befogadóképesek a belvizek és csapadékvizek elvezetésére, bár a KÖTIVIZIG részéről, az évenkénti rendszeres tisztítás mindenképpen szükséges lenne.

A település határáig a 31. sz. csatorna tisztítását, a NÜVI minden évben elvégzi.

1.3.10.2. Melioráció

A település közigazgatási területén a T/3598, T/4135, T/4111 vízikönyvi számon engedélyezett melioráció egy része található.

1.3.10.3. Problémák, megoldási lehetőségek, ehhez kapcsolódó pályázat

A KÖTIVIZIG pályázatot nyújtott be a kezelésében lévő Millér-csatorna mederfejlesztésére és rekonstrukciójára. ÉAOP-5.1.2/D Települések bel- és külterületi vízrendezése.

1.3.11. Árvízvédelem, folyószabályozás

A települést nem érintik a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése, Tisza-völgyi árvízvédelmi vízrendszer kialakításában szereplő fejlesztések. Jászládány teljes közigazgatási területe a 2.37 Laskó-Tisza-Zagyva-Tarna közti ártéri öblözetben helyezkedik el. A településnek folyóval, illetve árvízvédelmi művel közvetlen kapcsolata nincs.

A település folyószabályozásban nem érintett.

1.4. Zaj- és rezgésvédelem

A környezetből származó zaj ipari, mezőgazdasági, közlekedési és egyéb eredetű lehet. A magasabb szintű tervek egyike sem sorolja a településen működő vállalkozásokat a jelentősebb zajkibocsátó üzemek közé.

A mezőgazdasági tevékenység (szántás, betakarítás stb.) többnyire lakóterületen kívül folyik és idő-szakos zajterhelést jelent. A mezőgazdasági tevékenységgel kapcsolatos fuvarozás azonban jelentősen megnöveli a közutak forgalmát. Az állattartással kapcsolatosan a kis helyigényű tartás okozhat lakossági panaszokat (baromfi, sertés tartás kapcsán az állatok hangja, illetve mesterséges szellőztetésnél a technológiai berendezés hangja). Az állattartást az önkormányzat helyi állattartó rendeletben szabályozza.

A közlekedési zajterhelés két részre bontható, az egyik az átmenő, a másik a belső forgalom. Településünkön a tranzit forgalom a meghatározó, a belső forgalom elhanyagolható (a helyiek többsége kerékpárral vagy gyalog közlekedik). Az autóbusszjáratok a településközponton haladnak keresztül, erősen növelve ezzel az utak forgalmát. A közlekedési zaj kibocsátás nem egyenletes, évszakonként és napszakonként is változik. Legnagyobb arányú gépjárműforgalomra a reggeli és délután csúcs idején, illetve a nyári hónapokban kell számolni, míg megnövekedett tehergépjármű forgalomra a betakarítások idején kell számítani.

Felmérések szerint a legkevésbé a vasúti zaj zavarja a lakosokat, azonban a közlekedés vasútra történő átcsoportosítása nem egyszerű feladat, a menetrendek megfelelő kialakítása és a vasúti szerelvények komfortosságának növelése hosszú távú feladat.

A légkondicionálók, fűtő berendezések elhelyezésére nagyobb gondot kell fordítani a jövőben mind az áruházak és intézmények, mind a lakóházak esetében. Az életszínvonal növekedésével és az egyre melegebb nyári napok következtében a lakóházakban egyre több légkondicionáló felszerelésével kell számolni. Megemlítendő, hogy kimutatások szerint az utóbbi években csökkent az emberek zajjal szembeni toleranciája.

A jövőben egyre több gondot jelenthet a lakóházakból leválasztott kis üzletek korai árubeszállítói forgalmának és vásárlói jelenlétének zajterhelése; továbbá a lakosság eltérő életviteléből származó konfliktusok, amelyek elsősorban a gépesítésre vezethetők vissza.

Habár a zaj- és rezgésterhelésre vonatkozó előírásokat magasabb szintű előírások szabályozzák, az abban szereplő határértékek alatti értékek is lehetnek zavaró hatásúak.

A területileg illetékes, Közép-Tisza Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2013. évi környezet értékelése szerint a térségben a lakossági panaszok, bejelentések száma növekedést mutat, és elsősorban a szórakozóhelyekre irányulnak, azonban ezek általában nem megalapozottak. Zaj-, illetve rezgésterhelés túllépése miatti eljárás nem ismeretes.

2017. évtől az új VKI monitoring keretében, a hidromorfológia szerinti kockázatosság miatt az operatív monitoring és a speciális monitoring keretében előírt követelmények alapján került vizsgálatra az ivóvíz.

Az elmúlt időszakban az elvégzett vizsgálatok alapján - a VKI értékeléshez az ivóvíz jó ökológiai állapotára vonatkozó határértékekhez viszonyítva, a fizikai-kémiai paraméterek tekintetében, a vízminősége **továbbra is megfelel a jó ökológiai potenciálnak.**

Az oxigénháztartás és szervesanyag-terhelés tekintetében: **kiváló minőségű**

A tápanyagháztartás szempontjából: **jó minőségű**

Sótartalom szempontjából: **kiváló minőségű**

Savtartalom szempontjából: **kiváló minőségű**

A releváns veszélyes anyagok (fémek) 90%-os tartósságú adatbázisát tekintve nem mutat határérték túllépést.

Jászládány térségében rendkívüli környezetszennyezésről, 2016. 10. hó és 2018. 10. hó közötti időszakot vizsgálva nincs tudomásunk.

A település csapadékvíz elvezetési koncepciója elkészült, amely alapján a „Startmunka” pályázati forrásból került megvalósításra, egy-egy területen a megfelelő vízelvezetés.

A vízszennyezés csökkentése érdekében, a folyékony hulladék kezelése területén is történt előrelépés, nőtt a csatornára kötések száma, a nyílt szennyvíztározók egy része felszámolásra került.

Cél, hogy a vizek védelme érdekében a talajvízszennyezés lecsökkenjen, ellenőrzött körülmények között kerüljön kezelésre a települési folyékony hulladék. A csatornázott területeken rákössenek az ingatlantulajdonosok a csatornahálózatra.

Ezek folyamatos munkát igényelnek. Az önkormányzat a talajterhelési díj bevételéből – egyes esetekben - támogatást nyújthatna a rákötések költségviseléséhez.

Kiemelt önkormányzati feladatok a vizek minőségének védelme érdekében:

- A meglévő szennyvízcsatorna hálózatra való rákötések ösztönzése, támogatásokkal történő segítése,
- Szennyvíztisztító telep folyamatos működtetése, a felgyülemlett zagyszerű anyag hasznosítása,
- Csapadékvíz elvezetési koncepció folyamatos végrehajtása, anyagi forrás biztosítása, pályázati lehetőségek kihasználása.
- Dósa-gödör partrendezése, fenntartása: A terület az önkormányzat tulajdona, de hosszú időn keresztül közcélú, szabadidős tevékenységet biztosított. (horgászat) Korábban már történt partrendezés, iszapkotrás, amely által javult a vízminőség. Későbbiekben újra érdemes lenne alkalmassá tenni, a szabadidős tevékenységre, esetleg bekapcsolni a falusi turizmusba.

1.5. Hulladékkezelés

Jászládányon 2003. évtől az Önkormányzat szervezett szemétszállítást vezetett be. Az összegyűlt hulladék a település saját szemétszállító járművén kerül elszállításra a Jásztelki regionális hulladéklerakóba. A lakosság nagy része a szolgáltatást igénybe veszi, és fizeti a szemétdíjat.

A hulladékkezelés főbb problémái:

- az építési – bontási törmelék elhelyezésének nehézsége,
- a kertekben keletkező zöldhulladék kezelése,
- a burkolatlan utcákban a keletkező szemét elszállítása esős, havas napokon.

A szemétszállításról, és települési környezet tisztaságáról szól a 17/2004. (IV. 30.) önkormányzati rendelet, mely alapján – az országosan egyre nagyobb hangot kapó – parlagfű és szemetelési szabályokat is tartalmaz.

A szervezett szemétszállítást az Önkormányzat intézménye, a Nagyközség Üzemeltetési és Vagyonkezelő Intézmény (NÜVI) alvállalkozóként végzi.

A Regio-Kom Társulás által fenntartott, jásztelki regionális hulladéklerakót működtető Regio-Kom Kft. beruházásában regionális hulladékudvar létesült Jászládányon. A hulladékudvar 2016. október 3-án kezdte meg működését, a Jászládány Baross út 9. szám alatt. Ezzel lehetővé vált, hogy a Jászládányiak és még másik négy település, - Jászkisér, Jászboldogháza, Jászsalsószentgyörgy, Jánoshida – lakossága, a kukákba nem rakható, nem kommunális hulladékot, leadhassa a hulladékudvarba. Fontos dolog a településen, egy olyan fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer, amely segíti a lakosság környezettudatos szemléletének kialakítását, megváltoztatását.

Kimutatás a Jászládányon 2013. évben keletkezett hulladékok mennyiségéről, veszélyességéről és fizikai megjelenési formájáról hulladékkódonként

Hulladék-kód	Veszélyes?	Hulladék	Fizikai megjelenési forma	mennyiség (kg)
200119	igen	Növényvédő szerek	iszapszerű 11-15 %	5 540
150110	igen	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok	szilárd	40
180202	igen	Egyéb hulladékok, amelyek gyűjtése és ártalmatlanítása speciális követelményekhez kötött a fertőzések elkerülése érdekében	szilárd	23 119
020102	nem	Hulladékká vált állati szövetek	szilárd	63 120
150110	igen	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok	szilárd	25
020203	nem	Fogyasztásra vagy feldolgozásra alkalmatlan anyagok	iszapszerű 11-15 %	1 288
070213	nem	Hulladék műanyagok	szilárd	198 840
070214	igen	Veszélyes anyagokat tartalmazó adalékanyag hulladékok	szilárd	31

080317	igen	Veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált toner	szilárd	1
130205	igen	Ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolajok	szilárd	200
150101	nem	Papír és karton csomagolási hulladékok	szilárd	10 900
150202	igen	Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről nem meghatározott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	szilárd	50
200133	igen	Elemek és akkumulátorok, amelyek között 16 06 01, 16 06 02 vagy a 16 06 03 kódszám alatt felsorolt elemek és akkumulátorok is megtalálhatók	szilárd	1
110109	igen	Veszélyes anyagokat tartalmazó iszapok és szűrőpogácsák	iszapszerű 36-40 %	3 110
150110	igen	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok	szilárd	48
150202	igen	Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről nem meghatározott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	szilárd	2
120101	nem	Vasfém reszelék és esztergaforgács	szilárd	20
120109	igen	Halogénmentes hűtő-kenő emulziók és oldatok	folyékony	218
130205	igen	Ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolajok	szilárd	1 700
150110	igen	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok	szilárd	21
150111	igen	Veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladékok, ide értve a kiürült hajtógázos palackokat	szilárd	43
150202	igen	Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről nem meghatározott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	szilárd	310
200140	nem	Fémek	szilárd	1 170
130205	igen	Ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolajok	folyékony	2 400
150110	igen	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok	szilárd	240
150202	igen	Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről nem meghatározott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	folyékony	140
150202	igen	Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről nem meghatározott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	szilárd	378
160107	igen	Olajsűrők	szilárd	200
160601	igen	Ólomakkumulátorok	szilárd	880
150110	igen	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok	szilárd	13
150202	igen	Veszélyes anyagokkal szennyezett	szilárd	6

		abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebből nem meghatározott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat		
200108	nem	Biológiailag bomló konyhai és étkezdei hulladékok	iszapszerű 11- 15 %	750
200125	nem	Étolaj és zsír	iszapszerű 11- 15 %	600
200121	igen	Fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladékok	szilárd	11
080317	igen	Veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált toner	szilárd	10
180103	igen	Egyéb hulladékok, amelyek gyűjtése és ártalmatlanítása speciális követelményekhez kötött a fertőzések elkerülése érdekében	szilárd	25
180108	igen	Citotoxikus és citosztatikus gyógyszerek	iszapszerű 11- 15%	3
200108	nem	Biológiailag bomló konyhai és étkezdei hulladékok	iszapszerű 6- 10 %	3 540
200121	igen	Fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladékok	szilárd	10
				318 903

Környezetvédelmi akciók:

2017-ben és 2018-ban is folyt, az illegális hulladéklerakások csökkentése érdekében tett tevékenység, a kezeletlen területek gyom-mentesítésével, közmunkások alkalmazásával. A program minden évben nagyon szükségszerűnek bizonyul, úgy a környezetrendezés, mint a településkép és a környezetvédelmi érdekeket illetően. Az elmúlt években megszervezésre került, az évi lomtalanítási akció, közösen a közszolgáltatóval, melynek során megállapítható, hogy a többféle hulladékkezelési lehetőség mellett, még mindig nagyon sok volt, az így elhelyezett hulladék mennyisége. A lomtalanítási akció során, minden évben problémát okoz, az emberek felelőtlen magatartása, a kihelyezett különféle hulladékok körüli rendetlen állapot kialakulása.

CSELEKVÉSI PROGRAM

Cselekvési program	Érintettek köre	Határidő
A keletkező hulladékok mennyiségének csökkentése: -tudatformálás, ismeretterjesztés - hosszabb életciklusú fogyasztási eszközök használata - betétdíjas rendszer használata - gyártói és forgalmazói felelősség kikényszerítése	<ul style="list-style-type: none"> Lakosság Önkormányzat Vállalkozók Országos szervezetek Civil szervezetek REGIO-KOM 	folyamatos
Komplex térségi	<ul style="list-style-type: none"> Lakosság 	folyamatos a

Cselekvési program	Érintettek köre	Határidő
<i>feladatokat ellátó települési szilárd hulladék kezelő rendszerek működtetése</i> <ul style="list-style-type: none"> • 6 db. hulladékgyűjtő sziget, • 1 db hulladékgyűjtő udvar 	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzat • Társulások • REGIO_KOM 	<i>a lakosság 100 %-nak bevonásával</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Házhoz menő szelektív (zöld vagy hasznosítható hulladék) gyűjtés 	<ul style="list-style-type: none"> • Lakosság • Önkormányzat • Közszolgáltató 	<i>folyamatos</i>

Az ivóvízbázis védelme, folyékony hulladék megfelelő kezelése érdekében az önkormányzat feladatai:

- A csatornahálózatra kötések növelése, melynek arányában a talajterhelés mennyisége csökkenni fog, így a nyílt szikkasztók megszűnnek.
- Továbbra is szükséges a minél nagyobb hatásfokú szennyvíztisztítás, a szennyvíztisztító telep folyamatos működtetése.
- Kommunális szennyvíziszap hasznosításának megteremtése, növelése.
- Közcsatornába vezetett ipari szennyvizek minőségének javítása, ellenőrzése.

Települési folyékony hulladék kezelés:

Az Önkormányzat 2016. március 29.-i hatállyal új rendeletet alkotott, a talajterhelési díjról. A rendelet alapján kiküldtük a csatornára nem kötött ingatlanok tulajdonosainak, a tájékoztatást az új rendelet előírásairól, kötelezettségeikről. Ebben a témában a problémát leginkább az egyedül élő, idős emberek jelentik.

Talajterhelési díjat törvény alapján annak kell fizetni, aki talaj illetve, talajvízszennyezést követ el, a műszakilag rendelkezésre álló közcsatorna hálózatra nem kötött rá. Az önkormányzati rendelet, a települési folyékony hulladék kezeléséről több kötelezettséget ír elő a csatornára nem kötött ingatlanok tulajdonosai számára, azaz a talajterhelési díj fizetése mellett szippantatni köteles rendszeresen az emésztőt, ill. el kell számolni a folyékony hulladék kezelésével. A nem csatornázott ingatlanokon ha nagyon kevés a szippantás, az előírások szerint 100 000 Ft-os környezetvédelmi pénzbírsággal sújthatók az ingatlantulajdonosok.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatokat, célokat az alábbiakban így határozhatjuk meg röviden:

- A hulladék-keletkezés megelőzése, csökkentése, az illegális hulladéklerakás csökkentése.
- „Szennyező fizet” elv alkalmazása, a keletkező hulladék mennyiségének megfelelően arányos díjfizetés bevezetése.
- Szelektív hulladékgyűjtés fenntartása (újrahasznosítás arányának növelése, komposztálás, veszélyes hulladékok különválasztása és megfelelő ártalmatlanítása)
- Illegális hulladéklerakók felszámolása, kialakulásuk megelőzése.
- Hatósági eljárások szigorítása

- *Lakosság tájékoztatása, tudatformálása, környezeti nevelésének fokozása (pl.: akciókkal, szórólapokkal, tanfolyamokkal például a komposztálásról, civil szervezetek bevonásával.)*

1.6. Települési környezet tisztaság

A környezetvédelem és a hulladékgazdálkodás ma már az életminőség, a jó közérzet egy fontos tényezője, ezért védelme korunk egyik központi feladatává vált, hiszen minden egyes cselekedetünkkel vannak, vagy lehetnek környezeti következményei. A környezetet, pedig ott kell megvédeni, ahol azt károsítják, azaz a környezet védelme a társadalom minden egyes tagjától cselekvést kiváltó feladat.

A Jászládány Nagyközségi Önkormányzat számára is fontos, a tiszta települési környezet megteremtése, ezért a tett intézkedésekkel, ezt a célt kívánjuk elérni.

A regionális hulladékgazdálkodási tervről szóló 23/2004. (VIII. 21.) rendeletünk a saját hulladékgazdálkodási feladataink végzéséről rendelkezik, figyelembe véve a törvény előírásait valamint a Nemzeti Környezetvédelmi Program kívánalmait. Ez a rendelet kiterjed a hulladékgyűjtő szigetek üzemeltetésére is.

Az újrahasznosítás érdekében településünkön jelenleg 6 db szelektív hulladékgyűjtő sziget található. 2005. évben a varroda épületénél, a piactéren és a Dabi temető mellett. 2006. évben a benzinkút közelében, a másikat a Liget és Szikszai utcák találkozásánál. 2007. évben a sportpálya előtti területre került kihelyezésre. A konténerek begyűjtésére 2-3 hetente kerül sor, melyet a REGIO-KOM Kft végez.

A konténerek papír, műanyag és üveg összegyűjtését teszik lehetővé a lakosság részére. Tapasztalataink, hogy a kezdeti csekély érdeklődés már a múlté. A lakosok felismerték ezt a lehetőséget és ki is használják, sőt a műanyag (sárga színű) konténer esetében többlet igény is jelentkezett, ezért minden szigeten plusz egy konténer kihelyezésére került sor.

A Nagyközség Üzemeltetési és Vagyonkezelő Intézmény (NÜVI) minden év tavaszán a települést érintő négy állami közút mentén összeszedi a szemetet, amely kb. 110 mázsát jelent.

Önkormányzatunk minden évben ősszel és tavasszal ingyenes lombtalanítást végez. Az akciók során használt bútorokat, fémhulladékot szállítunk el az ingatlanokról. 2012 évben 19.470 kilogramm, 2013. évben 11.970 kilogramm hulladékot gyűjtöttünk össze a lakosoktól.

Környezetünk védelmét a helyi civil szervezetek többsége támogatja. Jászládány közigazgatási belterületének kb. 20%-a fertőzött parlagfűvel. Ennek oka részben az, hogy Jászládány földrajzi helyzetéből adódóan mély fekvésű település, így sok gondot okoz a bel- és külterületen a belvíz. A belvizes területeken jól tud szaporodni a parlagfű. Az akció során, négy helyszínen motoros fűnyíróval és kézi gyomirtással összesen kb. 6300 m² területet sikerült megtisztítani. A nyugdíjas klubok kezdeményezését önkormányzatunk is támogatta, szemeteszsákokat biztosított és gondoskodott a zsákok elszállításáról is.

1.7. Zöldfelület gazdálkodás

A zöldterületek fenntartása, gondozása érdekében az elhanyagolt, gyomos magáningatlanok és üzletek tulajdonosait folyamatosan felszólítjuk, hogy ingatlanjaikat és az ingatlan előtti járdaszakaszt, hulladék gyűjtőedényzet környékét, közterületen lévő árkokat tartsák tisztán, gyomtól, gáztól tisztítsák meg. Évente kb. 90 db felszólítás születik, és kirívó esetekben szabálysértési bírság kiszabására is sor kerül. A lakosság nagy része azonban tisztában van kötelességével, igényes saját környezetére, ezért rendszeresen tisztán tartja azt. Az Önkormányzat mezőőrei és a közterület felügyelők, a település teljes közigazgatási területén évente kb. 20 illegális szemétkerakást találnak és számolnak fel a NÜVI segítségével.

Az önkormányzat saját hatáskörében folyamatosan gondoskodik a közterületek és saját ingatlanjai gáztalanításáról és gyomtalanításáról, mert a gyomnövények a lakosság számára egészségkárosítóak és a levegőt is szennyezik a pollenek, továbbá a települési arculat kialakításához is nagymértékben hozzájárul.

A nagyközség centrumában és decentrumaiban már több éve az önkormányzat dolgozói faluszépítő napot tartanak évente egy alkalommal (szeptemberben), kapcsolódva a kültéri nagyrendezvényünkhöz, a „Ladány Napja”-hoz. Akcióinkat plakátolással hirdettük meg (intézmények, üzletek kirakataiban), számítva a lakosság részvételére is. A faluszépítő nap keretén belül az egészséges, tiszta települési környezet megteremtése érdekében a meglévő közparkokat is gondozzuk.

A településen található öt bányató rekultiválása megtörtént az elmúlt években, melynek folyamatos rendbetételét az önkormányzat intézménye a NÜVI végzi.

A helyi Horgász Egyesület által bérelt és használt Dósa Horgászto körüli zöldterület karbantartását Önkormányzatunk gépekkel segíti.

Kiemelt feladatok:

- *Rendezési tervek módosítása, beruházások támogatása a környezetvédelmi szempontok előtérbe helyezésével történjen.*
- *Illegális hulladék lerakók felszámolása, környezettisztaság fokozása.*
- *Közterület-felügyeleti ellenőrzések fokozása, a fa illetve a parkrongálások megelőzése, köztisztaság biztosítása.*
- *Beruházások, ipari üzemek védőfásításainak növelése.*

1.8. Természetvédelem

Jászladányon természetvédelmi terület nem található. Azonban az Önkormányzat kiemelten fontosnak tartja a meglévő erdők, erdősávok megőrzését, karbantartását. Különösen igaz ez a település belterületén található 2 db erdőre. A település - a lehetőségéhez mérten - igyekszik új zöldterületeket kialakítani. 2013. évben a települési zöldfelületek arányának növelése, 20 db kistölgy ültetésével történt meg a közterületeken.

A település régészeti lelőhelyei:

Azonosító	EOV-X	EOV-Y	Lelőhely neve	Védettség	Lelőhely
32972	n. a.	n. a.	Nagy-halom	általános	n. a.
32973	226617	732527	Rácz-halom	általános és természetvédelem	Ismeretlen korú halom
42275	n. a.	n. a.	Temető	általános	Rézkori temető
42276	n. a.	n. a.	Községhatár-szőlő	általános	Ismeretlen korú telep és temető
42277	n. a.	n. a.	Belterület	általános	Újkőkori temetkezések
42279	n. a.	n. a.	Túri tanya	általános	Rézkori temető
42280	n. a.	n. a.	Település határa	általános	Római kori érem-lelet és szórvány

A fenti területeken kizárólag megelőző feltárás lefolytatása után nyílnak lehetőségek földmunkával járó beruházásra. A lelőhelyeknek a lefedése (lebetonozása, szeméttároló kialakítása stb.) sem engedhető meg másképp.

Azonon a területeken, ahol szisztematikus régészeti adatgyűjtés (ún. terepbejárás) még nem zajlott, az Örökségvédelmi Hivatal szakhatósági állásfoglalást csak helyszíni szemle után ad ki.

A jogszabály adta kötelezettségekből adódóan vigyázni kell a természeti értékekre, az ökológiai egyensúly biztosítására.

A zöldfelületek, védőfásítások kialakításánál törekedni kell a tájba illő, őshonos fa és cserje fajok telepítésére (így történt például a polgármesteri hivatal melletti parkban, életveszélyessé vált fenyőfák kivágását követően, új facsemeték ültetése történt meg)

Természet- és tájvédelmi szempontból kiemelt feladat védett területeink, ültetett fáink állapot romlásának megakadályozása, megfelelő kezelése, megújítása.

Javaslatok, feladatok:

- Természeti érték adatbázis kialakítása
- Felmérések ötévenkénti megismételtetése (állapotváltozások nyomon követése)

Helyi védetté nyilvánítások

1.9. Környezeti nevelés

Szükséges az emberek szemléletének a megváltoztatása, amit már az óvodai és általános iskolai foglalkozások keretében elkezdünk, környezeti nevelés céljából. A jelen és a jövő generáció számára a környezetbe történő jobbító szándékú beavatkozás mutatása és erre tett erőfeszítést fontosnak tartjuk. Mindkét általános iskolánk (Szászbereki Kolping Katolikus Általános Iskola Jászládányi Tagintézménye és a Móra Ferenc Általános Iskola) minden évben hulladékgyűjtő napot szervez, amely része a környezeti nevelésnek. 2013-ban a Szászbereki Kolping Katolikus Általános Iskola Jászládányi Tagintézményének tanulói a környezetvédelmi napon rendezték meg a papírgyűjtést és a vasgyűjtést. Az akció során 2554 kilogramm vasat, 6326 kilogramm sima papírt és 1207 kilogramm hullámpapírt gyűjtöttek.

A Móra Ferenc Általános Iskola 2013. évben október 04-én tartotta meg akcióját, melynek keretében több mint 32 mázsa papírt gyűjtöttek össze.

A környezettudatos magatartás fontosságának hangsúlyozása, a lakosság figyelmének felhívása, a „Ladányi Hírek” havonta megjelenő helyi újság hasábjain többször is említésre került. Az újságban megjelent cikkekben tájékoztattuk az ingatlan tulajdonosokat és bérelőket az ingatlanok rendjéről, és a település tisztasága érdekében tett kötelezettségeikről, a köztisztasággal összefüggő rendeletekről, illetve azok módosításairól. Az Új Néplapban is többször jelentek meg hírek egy-egy környezetvédelemmel összefüggő önkormányzati tevékenységről.

A civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a környezeti nevelésben, a szemlélet formálásában. Településünk gazdag és sokszínű civil palettájáról számos remek kezdeményezés látott napvilágot az eddigiekben. E kezdeményezések megvalósításában, az esetek többségében, a társadalmi szervezetek bevonására is sor került.

2017-ben és 2018-ban júniustól szeptember végéig tartott az országos gyom, illetve parlagfű mentesítési program. Felhívásokkal, tájékoztató anyagokkal a különböző médiák igénybe vételével, folyamatosan figyelmeztették a lakosságot, a szükséges aktuális és elvégzendő, vagy megelőző munkákra.

A korábbi évekhez képest, elmondható, hogy a helyzet javult, a közterület felügyelőnek kevesebb esetben kellett intézkedni.

A legtöbb problémát a romos, elhanyagolt ingatlanok, és az előttük lévő közterület rendezése jelentett.

Környezetvédelmi akciók:

A Nagyközségi József Attila Művelődési Ház és Könyvtár 2017. évben és 2018. évben is csatlakozott az „Európai Mobilitási Hét” rendezvény sorozathoz, melynek záró napja az „Európai Autómentes Nap”. A rendezvény célja Európa szerte felhívni a lakosok figyelmét a mobilitás és az egészség kapcsolatára, a motorizált közlekedés és a testmozgás hiányának kedvezőtlen hatásaira.

A közoktatási intézményekben folyamatosan megrendezésre kerül, a környezettudatos szemléletformálás különböző projektnapok keretében. A szelektív hulladékgyűjtés is működik minden intézményben, de mindez nem elég, többet kell foglalkozni a témával a fenntarthatóság és az élhető település érdekében.

A különböző civil szervezetek is szerveznek környezetvédelmi akciókat (pl. településközponti szemétszedés).

Javaslatok, feladatok:

- El kell érni, hogy az oktatási intézmények helyi tantervében szereplő környezeti nevelési program kellő hangsúlyt kapjon.*
- Az önkormányzatnak és intézményeinek példát kell mutatni a lakosság felé, nyomatékosítva a téma fontosságát (pl. bekapcsolódás a szelektív hulladékgyűjtésbe).*
- Fokozni kell az ellenőrzéseket (pl. illegális hulladéklerakások ellenőrzése), jogszabályok betartatása*
- Lakosság környezettudatos szemléletének javítása.*

- *Fenntartható fejlődés biztosítása önkormányzati intézkedésekkel, „zöld” területek folyamatos növelésével.*

2. A környezet igénybevétel következményeinek előrejelzése

Jászládány Nagyközség készülő új településrendezési terve a településszerkezet minden nemű átalakítását, terület-felhasználását úgy módosítja, hogy annak végrehajtása során a környezeti elemek szennyezése kizárható legyen.

Levegőtisztaság-védelem

- A légszennyezettség csökkentése érdekében is fontos feladat lehet a mezővédő erdősávok telepítése. A véderdősávok egyéb kedvező hatásai mellett kiemelhető, a defláció mérséklése révén, a porszennyezés csökkentésére kifejtett kedvező hatása.
- Az átmenő forgalom kedvezőtlen hatásának csökkentésére a 3226. és 3227. sz. utak mentén zöldsávok kialakítása, illetve a meglévő fasorok kiegészítése és folyamatos gondozása kínál megoldást.
- A készülő rendezési terv elképzelései szerint új lakótelek kialakításához 600 m² - es telekméret lesz minimálisan szükséges, amely a jövőben csökkenti a beépítés sűrűségét és a jelenlegitől több területet biztosít kiskertek, zöldsávok kialakításához. Az intézkedésnek nemcsak a levegőminőség javulásának előmozdítása, hanem az élhető települési kritériumnak való megfelelés is célja.
- A települést É – ÉNy-i irányban tervezett elkerülő út hatására, a településen áthaladó forgalom csökkenése várható.

Vízminőség-védelem, folyékony hulladékok

- A terv szerint a teljes csapadékvíz-elvezető rendszer kialakítása tervezett, amely kiépítését követően a belvíz okozta problémák, így a vízfolyások esetleges elszennyezései is megoldódhatnak.
- A szennyvízcsatorna-hálózat tervi szinten már rendelkezésre áll, a teljes kiépítettséget követően a szennyvizek környezetvédelmi szempontból megfelelő elvezetése biztosítható.
- A felszíni vizek védelme érdekében javasolt a vízfolyások mentén legalább 10-10 méteres parti sávban az árutermelő gazdálkodás felhagyása és a vegyszeres gazdálkodás megszüntetése.
- A szántókon és gyepeken a műtrágyák, és növény védőszerek kibocsátásának mérséklésére kell ösztönözni a gazdálkodókat.

Talajminőség- és földvédelem

- A jó minőségű földterületeken a terv szerint továbbra is a meglévő területhasználat fenntartása tervezett.
- A defláció és a szél szárító hatása elleni talajvédelmi megoldást a véderdősávok telepítése jelentheti.

- A talaj tápanyagpótlásának módját és a növényvédelmet körültekintően agrárszakemberek bevonásával, illetve a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Növény és Talajvédelmi Szolgálat szakembereinek bevonásával javasolt megtervezni.

Zaj- és rezgésvédelem

A zaj és rezgésterhelés csökkenését a tervezett elkerülő út, illetve a belterületi hálózatbővítés és fejlesztés hívatott megoldani. A tervezett beruházások megvalósításáig a későbbi beavatkozással nem érintett utak mentén a zöldsávok fásítása javasolt. A tervezett minimális telekméreteket, illetve zöldfelületek előírt minimális mértéke hozzájárulhat a zaj, illetve rezgés csillapításához.

3. A környezeti következmények értékelése, az elfogadható változatok meghatározása

A településre kialakított fejlesztési koncepció, a rendezési irányelvek a környezet lehető legpozitívabb változásának irányába lett meghatározva. A környezetminőség javítását szolgálják az alábbi főbb irányelvek:

- Úthálózat fejlesztése, környezetének rendezése.
- Közművesítettség mértékének növelése (szennyvízhálózat kiépítése, csapadékvíz-elvezető rendszer működtetése).
- A telekalakítás, illetve beépítési feltételek szabályozása.
- Védett természeti területek védelmének szabályozása.
- Helyi szempontból értékes elemek szabályozása.

4. Önállóan kezelt hatótényezőkhez rendelt rövidtávú feladatok meghatározása

A program állapotértékelésén alapulva - amelyek egyfajta ideális állapot elérésének az irányvonalait határozzák meg -, a megvalósítható rövid távú feladatokon keresztül juthatunk el a program filozófiája szerint.

4.1. Települési környezet tisztasága

- 10 db hulladékgyűjtő kihelyezése a belterületen
 Költségigény: 500.000 Ft
 Határidő: 2015. év
 Felelős: polgármester

4.2. Csapadékvíz elvezetés

- A belterületi belvízvédelmi művek, eszközök, berendezések állapotának minden évben legalább egyszer, legkésőbb november 15-ig történő ellenőrzése, karbantartása.
 Költségigény: 1.500.000 Ft/év
 Határidő: minden év november 15.
 Felelős: polgármester, NÜVI

- A lakosság tájékoztatása (helyi médiában) az ingatlan előtt haladó csapadékvíz elvezető árok tisztításáról.
Költségigény: 100.000 Ft/év
Határidő: folyamatos
Felelős: jegyző

4.3. Szennyvízkezelés, elhelyezés, - ártalmatlanítás

- A létesítésre elnyert pályázati támogatásból (KEOP-1.2.0) finanszírozva megvalósul a települési szennyvízhálózat és szennyvíz-tisztítómű.
Költségigény: 2.819.766.106.- Ft (ennek 5%-a önerő)
Határidő: 2015. 09. 30. (kivitelezői szerződés alapján)
Felelős: polgármester
- A lakossági szennyvízkifolyások fokozott ellenőrzése.
Határidő: folyamatos
Felelős: jegyző

4.4. Hulladékkezelés

- Az Országos Hulladékgazdálkodási Terv előírásai szerinti Regionális Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata
Határidő: 2015. év
Felelős: jegyző
- Illegális hulladéklerakók felmérése a település bel- és külterületén egyaránt, bevonva az önkormányzati kapacitásokon (közterület-felügyelet, mezőőrség) túl a civil szervezeteket és a lakosságot is; az illegális lerakók felszámolásának költség kalkulációjával.
Költségigény: 1.000.000 Ft
Határidő: folyamatos
Felelős: jegyző
- A lakosságnál keletkező állati tetemek gyűjtése és ártalmatlanítása céljából, települési állati hulladékgyűjtő létesítése szükséges.
Felelős: polgármester

4.5. Légszennyezés elleni védekezés

- A lakosság tájékoztatása a parlagfűmentesítés fontosságára, és felszólítása a gondozatlan ingatlanok rendbetételére. Nagyközségünkben működik egy olyan cég, amely nagy tételben foglalkozik gumi és műanyag termékek gyártásával, és a keletkezett melléktermék égetése veszélyforrást jelent. A Képviselő-testület környezetvédelmi helyi rendeletében már szabályozta a gumi és műanyag termékek égetésének tilalmát.
Költségigény: 100.000 Ft
Határidő: folyamatos
Felelős: jegyző

4.6. Közlekedésszervezés

- A települési elkerülő út nyomvonalának módosítása szükséges a felmerült új szempontok alapján. A településrendezési terv felülvizsgálata során – a település külterületét érintő, tervezett M8-as autópálya nyomvonalával összhangban – a módosítás elvégzendő.

Felelős: polgármester

- A Kossuth L. u. – Újszászi u./Petőfi S. u. csomópontban létesülő körforgalom megvalósításához szükséges kiviteli tervek elkészíttetése szükséges saját forrásból. A kivitelezés központi forrásból valósul meg, várhatóan 2015-ben.

Felelős: polgármester

- A Dohány utcák útalappal való ellátását be kell fejezni. A Rácz Aladár és Dohány utcák szilárd burkolattal való ellátása céljából pályázat benyújtása szükséges.

Határidő: 2015. év

Felelős: polgármester

4.7. Ivóvízellátás

- A vízműtelep technikai fejlesztése, szivattyúk cseréje, a határérték feletti komponensek (NH_4^+ , Fe, Mn, CH_4 , KOl_{ps} index) csökkentése. Pályázata benyújtása az Észak-alföldi Régió Ivóvízminőség javító Program II. ütemre.

Költségigény: 176.000.000 Ft

Határidő: 2014. év

Felelős: polgármester, NÜVI

4.8. Zöldterület gazdálkodás

- A település parkjainak, tereinek, valamint az Önkormányzati ingatlanok gaz- és gyommentesítése.

Költségigény: 1.500.000 Ft

Határidő: folyamatos

Felelős: NÜVI

4.9. Természetvédelem

- Az önkormányzatnak együtt kell működnie az igazgatási területén természetvédelmi tevékenységet kifejtő társadalmi szervezetekkel, munkaközösségekkel, a természetvédelem iránt elkötelezett állampolgárokkal. Erre vonatkozóan cselekvési programot kell kidolgozni, amely tartalmazza az együttműködés lehetséges formáit.

Határidő: 2015. év

Felelős: jegyző, Környezetvédő Nyugdíjas Klub

- Pályázati forrás felhasználásával, és önkéntesen felajánlott facsometék ültetésével törekedni kell nagyközségünk utcáinak, tereinek, zöld területeinek díszfákkal történő szépítésére.

Költségigény: 200.000 Ft
Határidő: folyamatos
Felelős: polgármester

4.10. Környezeti nevelés

- Lakosság tájékoztatása a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról, a civil szervezetek bevonásával. Továbbra is folytatni kívánjuk a Tiszta, Rendezett Környék cím elnyerésére szóló pályázatunkat.

Költségigény: 100.000 Ft
Határidő: folyamatos
Felelős: jegyző

4.11. Hulladékudvar üzemeltetése, szelektív hulladékgyűjtés szorgalmazása

- Szórólapok segítségével, a lakosság tájékoztatása a hulladékudvar nyitva tartásáról és az ott elhelyezhető hulladékokról.

Jászladány, 2018. november 22.

Bertalanné Drávucz Katalin
polgármester